

זוהר היומי

זוהר שמות – דף ל"ד ע"ב

פרשת בא

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (ל"ד ע"א) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

לְוִיתֶן וּבֵת זִוְגוּ. (קע'ו ע'ב) תַּנִּינָם חֲסֵר כְּתִיב, בְּגִין דְּקָטַל לְנוֹקְבָא, וְסִלְקָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְצַדִּיקָא. וְאוֹקְמוּהָ.

תרגום לעברית

פִּתַּח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (בראשית א) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל נֶפֶשׁ הַחַיָּה הָרֹמֶשֶׁת אֲשֶׁר שָׂרְצוּ הַמַּיִם לְמִינֵיהֶם. פָּסוּק זֶה פִּרְשִׁיהוּ. אֲבָל וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הַתַּנִּינִם - הוּא סוּד זֶה לְוִיתֶן וּבֵת זִוְגוּ. תַּנִּינָם חֲסֵר כְּתוּב, מְשׁוּם שֶׁהֲרֵג אֶת הַנִּקְבָּה, וְהַעֲלָה אוֹתָהּ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְצַדִּיקִים, וּפִרְשִׁיהָ.

טקסט הזוהר

הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים, תִּשְׁעַ יְאוּרִין אֵינֶנּוּ, דְּאִיהוּ רַבִּיץ בִּינִייהוּ, וְחַד יְאוּרָא אִיהוּ, דְּמִימִיו שְׂכִיכִין, וּבִרְכָּאן דְּמִימִין דְּגִנְתָּא, נִפְלִין בֵּיה תַּלְת זְמָנִין בְּשַׁתָּא. וְכַד תִּרְיִן זְמָנִין, מִתְּפַרְךְ הָהוּא יְאוּרָא וְלֹא כָּל כּוּ, וְכַד חַד לָאו הָכִי.

הַתַּנִּים הַגְּדוֹל - תִּשְׁעָה יְאוּרִים הֵם, שֶׁהוּא רוֹכֵץ בֵּינֵיהֶם, וַיֹּאזֶר אֶחָד הוּא שְׁמִימִי
שׁוֹכְכִים, וּבִרְכוֹת מִימֵי הַגֶּן נוֹפְלִים בּוֹ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה. וְכֹאשֶׁר זֶה שְׁתֵּי פְּעָמִים,
מִתְבָּרָה אוֹתוֹ יְאוּר וְלֹא כָּל כָּה, וְכֹשֶׁאֶחָד בְּכָל־לֹא.

טקסט הזהיר

וְהָאֵי תַנִּינָא, עָאֵל בְּהֵהוּא יְאוּרָא, אֶתְתַּקִּיף וְאִזִּיל וְשֹׁאֵט עָאֵל גּוֹ יָמָא, וּבִלְע נּוֹנִין לְכַמָּה
זִינִין, וְשְׁלִיט, וְתַב לְהֵהוּא יְאוּרָא. אֵלִין תִּשְׁעָה יְאוּרִין אֵלִין וְסִלְקִין וְסִחְרָנִיָּה כַּמָּה
אֵילָנִין. וְעֹשְׁבִין לְזַנְיָהּוּ.

תרגום לעברית

וְהַתַּנִּין הַזֶּה נִכְנָס לְאוֹתוֹ יְאוּר מִתְחַזֵּק וְהוֹלִיךְ וְשֵׁט וְנִכְנָס לְתוֹךְ הָיִם, וּבוֹלֵעַ דָּגִים מִכַּמָּה
מִינִים, וְשׁוֹלֵט וְשָׁב לְאוֹתוֹ יְאוּר. תִּשְׁעָה יְאוּרִים הֵלְלוּ הוֹלְכִים וְעוֹלִים, וְסִבִּיבוֹ כַּמָּה
אֵילָנוֹת וְעֹשְׁבִים לְמִינֵיהֶם.

טקסט הזהיר

יְאוּרָא קְדָמָא, נִפְקָא מִסְטָרָא שְׁמָאֵלָא, בְּחָד צְנוּרָא דְנִגִּיד וְנִפִּיק, תְּלַת טַפִּין, וְכָל טַפָּה
וְטַפָּה אֶתְפָּרֵשׁ לְתַלַּת טַפִּין, וְכָל טַפָּה וְטַפָּה אֶתְעַבִּיד מִנִּיהּ יְאוּרָא חַד, וְאֵלִין אֵינּוֹן
תִּשְׁעָה יְאוּרִין, דְּמִתְתַּקְפִּין וְאִזִּילִין וְשֹׁטָאן וְסִחְרִין בְּכָל אֵינּוֹן רְקִיעִין.

תרגום לעברית

הַיְאוּר הָרִאשׁוֹן. יוֹצֵא מִצֵּד שְׁמָאֵל בְּצְנוּר אֶחָד שְׁשׁוּפֵעַ וַיּוֹצֵא שְׁלֹשׁ טַפּוֹת, וְכָל טַפָּה
וְטַפָּה נִפְרָדֶת לְשְׁלֹשׁ טַפּוֹת, וְכָל טַפָּה וְטַפָּה נַעֲשֶׂה מִמֶּנָּה יְאוּר אֶחָד, וְאֵלָּה הֵם תִּשְׁעָה
יְאוּרִים שֶׁמִּתְחַזְקִים וְהוֹלְכִים וּמְשׁוֹטְטִים וְסוֹכְבִים בְּכָל אוֹתָם הָרְקִיעִים.

ממה דאשתאר מאינזן טפין כד סיימין למיפק, אשתאר טפה חדא, דנפקא בשכיכו, נפל ביניהו, ואתעביד מניה יאורא חדא. האי יאורא איהו, ההוא דאמרן דאזלא בשכיכו.

תרגום לעברית

ממה שנשאאר מאותן טפות כשסיימו לצאת, נשארת טפה אחת שיוצאת בשקט, נופלת ביניהם, ונעשה ממנה יאור אחד. היאור הזה הוא שאמרנו שהולך כשהוא שוכה.

טקסט הזוהר

האי יאורא, כד ההוא נהר דנגיד ונפיק, אפיק טפין אחרנין רברבא (ס"א דברכאן') מסטרא דימינא, מה דאשתאר מאינזן טפין, אשתאר טפה חדא בשכיכו מאינזן ברבאן, ונפל בההוא יאורא דאיהו שכיף. והאי איהו יאורא דעדיף מכלהו.

תרגום לעברית

היאור הזה, כשאותו נהר ששופע ויוצא, מוציא טפות אחרות גדולות (של ברכות) של ברכות מצד הימין, מה שנשאאר מאותן טפות, נשארת טפה אחת שוככת מאותן ברכות, ונופלת באותו יאור שהוא שוכה, וזהו היאור שעדיף מכלם.

טקסט הזוהר

כד נפקין ומתפרשין אינזן ארבע נהרין דנפקין מגנתא דעדן, ההוא דאקרי פישון, נפיל בההוא יאורא ואתכליל ביה. ועל דא מלכות בבלי, אתכליל בהאי. ופישון איהו מלכות בבלי. מיאורא דא אתננו ואתמליין כל אינזן יאורין אחרנין.

תרגום לעברית

כשיוצאים ונפרדים אותם ארבעה נהרות שיוצאים מגן עדן, אותו שנקרא פישון נופל באותו יאור ונכלל בו, ולכן מלכות בבלי נכללת בזה, ופישון הוא מלכות בבלי. מהיאור הזה גזונים ומתמלאים כל אותם היאורים האחרים.

בְּכָל יְאוּרָא וְיְאוּרָא, אֲזֵלָא וְשֵׁאט חַד תַּנִּינָא, וְאֵינּוֹן תַּשַּׁע. וְכָל חַד וְחַד נָקִיב נּוֹקְבָא בְּרִישִׁיָּה, כְּמָה דְאַתָּה אָמַר, (תהלים ע"ד) שְׁבַרְתָּ רָאשֵׁי תַנִּינִים וְגו' . וְאִפִּילוּ הָאֵי הַתַּנִּין הַגָּדוֹל הֵכִי הוּא, בְּגִין דְּכֻלְהוּ נִפְחִין רוּחִין לְגַבֵּי עֵילָא וְלֹא לְתַתָּא.

תרגום לעברית

בְּכָל יְאוּר וְיְאוּר הוֹלֵךְ וְשֵׁט תַנִּין אֶחָד, וְהֵם תַּשְׁעָה, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד נּוֹקֵב נָקֵב בְּרִאשׁוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים עד) שְׁבַרְתָּ רָאשֵׁי תַנִּינִים וְגו' . וְאִפִּילוּ הַתַּנִּין הַגָּדוֹל הַזֶּה כֶּה הוּא, מְשׁוּם שֶׁכָּלֵם נוֹפְחִים רוּחוֹת לְמַעְלָה וְלֹא לְמַטָּה.

טקסט הזוהר

כְּתִיב (בראשית א') בְּרִאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים. וְכָתִיב וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הַתַּנִּינִים הַגָּדוֹלִים, בְּכָל עוֹבְדָא דְאֵינּוֹן עֶשֶׂר אַמִּירָן, קִימִין לְקַבְלֵיהוּ אֵינּוֹן עֶשֶׂר יְאוּרִין. וְחַד תַּנִּינָא מִתַּרְפְּרָא (ס'א מתפרשא) (ס'א מתרפרפא) בְּרוּחָא, לְקַבֵּל כָּל חַד וְחַד.

תרגום לעברית

כְּתוּב בְּרִאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים. וְכָתוּב וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הַתַּנִּינִים הַגָּדוֹלִים, בְּכָל מַעֲשֵׂה שֶׁל אוֹתָם עֶשֶׂר אַמִּירוֹת, עוֹמְדִים כְּנֻגָּדָם אוֹתָם עֶשְׂרֵה יְאוּרִים. וְתַנִּין אֶחָד מִתַּרְפְּרָא (פורש) (מתרפרף) בְּרוּחַ כְּנֻגַּד כָּל אֶחָד וְאֶחָד.

טקסט הזוהר

וְעַל דָּא, חַד לְשַׁבְעִין שָׁנִין מְזַדְעָזַע עַלְמָא, בְּגִין דְּהָאֵי הַתַּנִּין הַגָּדוֹל כִּד הוּא סָלִיק סְנַפִּירוֹי וְאִזְדַּעְזַע, כִּדִּין כְּלָהוּ מְזַדְעָזַע בְּאֵינּוֹן יְאוּרִין, וְכָל עַלְמָא מְזַדְעָזַע, וְאַרְעָא מִתְחַלְחֶלֶת, וְכֻלְהוּ כְּלִילָן בְּהָאֵי תַנִּין הַגָּדוֹל.

ועל זה אחת לשבעים שנה מזדעזע העולם, משום שהתנין הגדול הזה מעלה את הסנפירים שלו ומזדעזע, אז כלם מזדעזעים באותם יאורים, וכל העולם מזדעזע, והארץ מתחלקת, וכלם כלולים בתנין הגדול הזה.

טקסט הזהר

והארץ היתה תוהו וגו', אמר רבי שמעון, עובדא דבראשית, חבריא לעאן ביה, וידעין ביה, אבל זעירין אינון, וידעין לרמזא עובדא דבראשית, ברזא דתנין הגדול. ועל דא תנינו, דכל עלמא לא משתלשל אלא על סנפירוי דדא.

תרגום לעברית

והארץ היתה תוהו וגו'. אמר רבי שמעון, במעשה בראשית החברים עוסקים בו ויודעים בו, אבל הם מעטים שיודעים את רמז מעשה בראשית בסוד התנין הגדול. ועל זה שנינו, שכל העולם אינו משתלשל אלא על סנפיריו של זה.

טקסט הזהר

תא חזי והארץ היתה תוהו ובהו וגו', תנינו היתה, ואוקימנא. בגין דבהאי יאורא קדמא דקאמרן, כד האי התנין הגדול עאל ביה, כדין אתמלייא, ושאי ודעיה ניצוצין דאתלקטו באינון עלמין דאתחרבו בקדמיתא.

תרגום לעברית

בא ראה, והארץ היתה תוהו ובהו וגו'. שנינו היתה, ובארנו. משום שביאור הראשון הזה שאמרנו, כשהתנין הגדול הזה נכנס בו, אז מתמלא, ושויטר ודועך הניצוצות שנלקטו באותן עולמות שנחרבו בתחלה.

אינון תנינן אחרנין דקאמרו, הוּוּ וְלֹא הוּוּ, אַמַּאי. בְּגִין דְּאַתְחֵלֵּשׁ חִילְיָהּ דְּלֹא יִשְׁשְׁשׁוּן עֲלֵמָא, פֶּר לְשַׁבְּעִין שָׁנִין, חַד זְמַנָּא, וְאִינוּן אֶתְתַּקְּפוּ בְּחִילָא דִּהְיָוָא תַּנִּין הַגָּדוֹל, וְהָאִי אִיהוּ בְּלַחֲדוּי לְאַתְתַּקְּפָא. וְאַלְמֵילָא נִוְקְבִיָּה קִיָּמַת לְגַבִּיָּה, לֹא יָכִיל עֲלֵמָא לְמַסְכֵּל לֵוֶן. (ובגין כך)

תרגום לעברית

אותם תנינים אחרים שאמרנו היו ולא היו, למה? משום שנתחיל כחם שלא יחריבו העולם, פרט לשבעים שנה פעם אחת, והם מתחזקים בכל תנן הגדול ההוא, והוא לבדו מתחזק, ואלמלא נקבתו היתה קימת אצלו, לא יכול היה העולם לסבל אותם. [ומשום כך]

טקסט הזוהר

עַד לֹא קָטַל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְנוֹקְבָא, הָאֶרֶץ הִיְתָה תְּהוּ. (ובְּהוּ) תְּהוּ הִיְתָה. וּלְבַתֵּר דְּקָטַל לָהּ, הָוָה (בראשית ע' ע"א) בָּהוּ, שָׂרָאֵת לְאַתְקִימָא. וְחֲשֵׁךְ עַל. עַד לֹא הָוָה נִהִירָא עוֹבְדָא דְעֵבֶד.

תרגום לעברית

עַד שֶׁלֹּא הָרַג הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הַנִּקְבָּה, הָאֶרֶץ הִיְתָה תְּהוּ [ובְּהוּ]. תְּהוּ הִיְתָה. וְאַחֵר שֶׁהָרַג אוֹתָהּ הִיְתָה בָּהוּ, הַתְּחִילָה לְהִתְקַיֵּם. וְחֲשֵׁךְ עַל. עַדִּין לֹא הָיָה מְאִיר הַמַּעֲשֶׂה שְׁעָשָׂה.

טקסט הזוהר

מָה עֵבֶיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מְחַץ רִישִׁיָּה דְּדְכוּרָא לְעִילָא, וְאַתְכַּפִּיָּא, בְּגִין דִּהָא תְּהוּמָא לְתַתָּא, לֹא הָוָה נִהִיר. מְאִי טַעְמָא לֹא הָוָה נִהִיר, בְּגִין דִּהָא תַּנִּין הַגָּדוֹל, הָוָה נָשִׁיב רוּחָא עַל תְּהוּמָא, וְאַחֲשִׁיךְ לִיָּה, וְלֹא מְרַפְּרָא לְתַתָּא.

מה עשה הקדוש ברוך הוא? מחץ את ראש הזכר למעלה ונכפה, משום שהרי התהום למטה לא היה מאיר. מה הטעם לא היה מאיר? משום שהתנין הגדול הזה היה מנשב רוח על התהום ומחשיך אותו, ולא היה מרחף למטה.

טקסט הזוהר

ועבר (נ"א ועם כל דא) רוחא אחרא דלעילא, ונשב (נ"א דנשב) ובטש ביה רוחא, ושכיך ליה, הךא הוא דכתיב ורוח אלהים מרחפת על פני המים. והיינו דתנינו, דקודשא בריך הוא בטש רוחא ברוחא, ובקרא עלמא.

תרגום לעברית

ועברה (ועם כל זה) רוח אחרת שלמעלה, ונשבה (שגשבה) והכתה באותה רוח והשקיטה אותה, זהו שכתוב ורוח אלהים מרחפת על פני המים. וזהו מה ששנינו, שהקדוש ברוך הוא הכה רוח ברוח ובקרא את העולם.

◆ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (ל"ה ע"א) ◆

טקסט הזוהר

ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור, נהיר נהירו דלעילא, ובטש

תרגום לעברית

ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור. האיר האור שלמעלה והכה על גב הרוח שנשבה, והסתלק מעל התהום ולא כסה אותו. כיון שהאיר התהום והוא הסתלק, אז היה אור.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) – © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.

